

розвитку збалансованого туризму та практичні аспекти реалізації програм розвитку туризму в контексті сталого розвитку територій рекреаційного використання. Розглядаються поняття стійкого (збалансованого) розвитку суспільства, програмні документи зі сталого розвитку, поняття збалансованого туризму, сталого (збалансованого) розвитку туризму, сталість в туризмі, програмні документи міжнародних урядових та громадських організацій у галузі збалансованого туризму.

До програми курсу входять питання особливостей впливу на довкілля об'єктів туристичної інфраструктури, наслідки таких впливів для довкілля та населення приймаючих сторін, механізми реалізації принципів збалансованості в туризмі. Розглядаються питання позитивних та негативних впливів туризму на населення та соціально-економічний розвиток туристичних дестинацій, впровадження енергоощадних технологій для оптимізації функціонування об'єктів туристичної інфраструктури та можливість використання відновлювальних джерел енергії в межах туристичних комплексів.

Другий навчальний модуль розглядає екологічний та сільський туризм в контексті сталого розвитку туристичної діяльності.

Ключові слова: туризм, сталий (збалансований) розвиток, туристичні дестинації, освітня програма, навчальний модуль, екологічний туризм, сільський туризм.

УДК 008:001(072.8)

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ-КУЛЬТУРОЛОГА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Литвиненко А.І., кандидат мистецтвознавства.
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
(м. Полтава, Україна)*

Діяльність сучасних закладів вищої освіти ґрунтується на принципах глобалізації, інтеграції, уніфікації напрямів і спеціальностей, на запровадженні інноваційних технологій навчання, потребуючи розробки і впровадження у навчальний процес освітніх моделей, адекватних сучасній культурі. Проектуючи образ випускника вищого навчального закладу, більшість фахівців вважають, що це має бути людина культури: вільна, гуманна, духовна, творча особистість, здатна креативно мислити, орієнтуватись в сучасному соціокультурному просторі, прагнути творчої самореалізації й саморозвитку.

Професійна підготовка культуролога ґрунтується на засадах:

- культурологічної спрямованості, гуманізації і гуманітаризації, діалогової взаємодії його суб'єктів;
- залучення у навчальні плани дисциплін, які забезпечують загальнокультурний, духовний розвиток майбутнього спеціаліста, його теоретичну і практичну підготовку до культуровідповідної діяльності;
- використання у навчально-виховному процесі національних культурних здо-

бутків, кращих зразків світової культури;

- естетизації дозвіллевої діяльності, оволодіння знаннями, набуття умінь і навичок застосовувати їх у професійній діяльності [3].

В умовах педагогічного закладу вищої освіти культурологічна підготовка фахівця реалізується шляхом:

- засвоєння здобувачами вищої освіти онтологічних, гностичних і аксіологічних компонентів універсальної картини світу;
- становлення системного методологічного мислення студента завдяки реалізації інтеграційних дидактичних процесів;
- врахування етнокультурної різноманітності сучасного суспільства для забезпечення адекватного мультикультурного діалогу [1, С. 11].

Професійна компетентність сучасного культуролога значною мірою залежить від його знання дидактичних принципів та уміння володіти методикою культурно-освітньої, позашкільної роботи. Навчальні плани в сучасній загальноосвітній школі містять досить вагомий культурологічний компонент. Культуру й мистецтво світу, відповідно до програми інтегрованого курсу «Мистецтво», школярі вивчають за регіональним принципом, охоплюючи певні історичні періоди. Теоретичний блок навчального матеріалу містить виклад основних мистецьких категорій — мова мистецтва (початкова школа); художні жанри і стилі (основна школа). Значний обсяг інформації (події, факти, явища, об'єкти) нові для учнів, тому для її ефективного викладання учитель має оволодіти інформаційними технологіями й інтерактивними методами навчання [2, С. 4–7].

Технології, що традиційно застосовуються в сучасній загальноосвітній школі, набувають поширення і в діяльності музеїв, бібліотек, театрів, будинків культури, філармоній, які активно взаємодіють з навчальними установами, реалізують свої програми, вдаючись до різноманітних форм і методів навчання (лекції, семінари, майстер-класи тощо).

Професійна діяльність культуролога в культурно-освітній сфері — це завжди живе спілкування, обговорення, вираження емоцій, думок. Щоб успішно підготувати такого фахівця, необхідно формувати і розвивати його дидактичні вміння, комунікативні компетенції, навички обговорення, аналізу і художньої критики, культуру мовлення, професійного спілкування, ораторську майстерність.

Список використаних джерел:

1. Кутузова Г. І. Актуальні проблеми культурологічної підготовки студентів університетів. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк, 2009. № 19. С. 9–12.*

2. Методичні рекомендації щодо викладання предметів художньо-естетичного циклу у 2018/2019 навчальному році. Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 03. 07. 2018 р. № 1/9-415. *Мистецтво в школі (музика, образотворче мистецтво, художня культура) : наук.-метод. журн. № 8 (116). 2018. 4–7 с.*

3. Шевнюк О. Л. *Культурологічна освіта майбутнього вчителя: теорія і практика : монографія. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2003. 232 с.*

Ключові слова: фахівець-культуролог, заклад вищої освіти, педагогіка, навчальний процес.